

**Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej
i Mieszkaniowej w Wągrowcu**

GZGKiM. 2213-7/20.DZ
L.dz.1881

Wągrowiec, dnia 21.09.2021 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny

w Warszawie

ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa

za pośrednictwem

Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa

Skarżący:

Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej

i Mieszkaniowej w Wągrowcu

ul. Janowiecka 98A, 62-100 Wągrowiec

reprezentowany przez Agnieszkę Ciemachowską

Dyrektora Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej

i Mieszkaniowej w Wągrowcu

Organ administracji:

Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa

dot. **DOZ.OAiK.650.527.2021.MPU-3**

SKARGA

na Postanowienie Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu

z dnia 10 sierpnia 2021 r., sygn. DOZ.OAiK.650.527.2021.MPU-3,

doręczone dnia 23 sierpnia 2021 r.

Działając w imieniu i na rzecz Skarżącego, na podstawie art. 50 § 1, art. 52 § 1, art. 53 § 1 w zw. z art. 3 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2325 ze zm.) - zwanej dalej „p.p.s.a.” niniejszym zaskarżam Postanowienie Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu

z dnia 10 sierpnia 2021 r., sygn. DOZ.OAiK.650.527.2021.MPU-3, dostarczone dnia 23 sierpnia 2021 r., utrzymujące w mocy Postanowienie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr 179/2021 z dnia 4 marca 2020 r., znak PO-WN.5151.1999.2.2021, odmawiające uzgodnienia projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, polegającej na budowie dwóch zbiorników naziemnych na wodę pitną o objętości 150 m² każdy wraz z rurociągami technologicznymi na działkach nr ew. 92/2, 92/8, 92/9 obr. Kaliszany gm. Wągrowiec.

Zaskarżanemu Postanowieniu zarzucam:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 53 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r., poz. 741 ze zm.) w związku z art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2021 r. poz. 710) poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, iż w niniejszej sprawie zachodzi konieczność odmowy uzgodnienia projektu decyzji z uwagi na znaczącą ingerencję w teren zabytkowego parku.
2. naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy w postaci naruszenia:
  - 1) art. 7 w zw. z art. 77 oraz art. 80 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.), zwanego dalej k.p.a, poprzez ich niezastosowanie polegające na niedokładnym i nierzetelnym rozpatrzeniu dokumentacji oraz dokonaniu dowolnej, niepopartej żadnymi dowodami oceny zgromadzonego materiału dowodowego,
  - 2) art. 8 § 2 k.p.a. poprzez odmowę uzgodnienia projektu decyzji w niniejszej sprawie, podczas gdy praktyką jest możliwość dokonywania inwestycji celu publicznego leżących w interesie społecznym przy zabytkach,
  - 3) art. 11 k.p.a. poprzez niewyjaśnienie przesłanek, którymi kierował się Organ. W szczególności Organ administracji nie odniósł się w motywach zaskarżonego postanowienia, dlaczego uznał, że planowana inwestycja znacząco ingeruje w teren parku zabytkowego, jak również nie wyjaśnił, dlaczego w wyniku realizacji inwestycji nastąpi stopniowe anektowanie fragmentów powierzchni poprzez intensyfikację zabudowy, niezgodnej z ich pierwotnym przeznaczeniem, co w konsekwencji prowadzi do obniżenia jego wartości jako całości, a także zubożenia naturalnego zasobu.

W związku z powyższym wnoszę o:

1. uchylenie zaskarżanego Postanowienia w całości jako bezzasadnego oraz uchylenie Postanowienia Organu I instancji jako bezzasadnego i zobowiązanie Organu do wydania Postanowienia w sprawie uzgodnienia decyzji o warunkach zabudowy,
2. zasądzenie na rzecz Skarżącego kosztów postępowania, w tym ewentualnych kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

UZASADNIENIE

I

Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Postanowieniem z dnia 10 sierpnia 2021 r., sygn. DOZ.OAiK.650.527.2021.MPU-3, dostarczonym dnia 23 sierpnia 2021 r., utrzymał w mocy Postanowienie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr 179/2021 z dnia 4 marca 2020 r., znak PO-WN.5151.1999.2.2021, odmawiające uzgodnienia projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, polegającej na budowie dwóch zbiorników naziemnych na wodę pitną o objętości 150 m² każdy wraz z rurociągami technologicznymi na działkach nr ew. 92/2, 92/8, 92/9 obręb Kaliszany gm. Wągrowiec. Z wydanym Postanowieniem Skarżący nie zgadza się.

II

Zaskarżanemu Postanowieniu należy przede wszystkim zarzucić naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 53 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i uznanie, iż w niniejszej sprawie zachodzi konieczność odmowy uzgodnienia projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego z uwagi na znaczącą ingerencję w teren zabytku parku. Takie rozstrzygnięcie jest niewłaściwe bowiem istniejąca na terenie parku stacja uzdatniania wody została wybudowana przed objęciem zabytku ochroną, a brak obecnego uzgodnienia spowoduje jej likwidację i tym samym pozbawi mieszkańców dostępu do wody.

W tym miejscu należy więc zdecydowanie podkreślić, iż pozytywne uzgodnienie decyzji o warunkach zabudowy nie wykroczy **poza obszar wcześniej zagospodarowany na ten cel, a**

z uwagi na odległość od istniejących zamierzeń parkowych planowane posadowienie zbiorników przy granicy z działką 91/3 nie podlegającą ochronie, jest korzystniejsze niż posadowienie aktualnego zbiornika podziemnego. Zdaniem Skarżącego zarówno organ I instancji, jak i II instancji błędnie przyjął, że obszar zagospodarowany pod potrzeby stacji uzdatniania wody stanowi teren zagospodarowanych założeń parkowych. Tymczasem obszar ten jest obszarem objętym ochroną w ramach zabytku wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A-535, jednakże nigdy nie stanowił obszaru planowanych założeń parkowych. Dowodem na powyższe jest mapa z 1892 roku (strona 26 ewidencji parku autorstwa H. Błaszczyka z 1984 r.) oraz zapis w tejże ewidencji na str. 9 „*Od strony wschodniej park sąsiaduje z łąką, na której w pobliżu drogi do Toniszewa pobudowano dużych rozmiarów hydrofornię.*”. Również oznaczenia użytku w dacie opracowywania powyższej ewidencji rozróżniały obszar parku oznaczony jako Lz – dz. 92/1 od obszaru hydroforni oznaczonego jako Ps – dz. 92/2. Rozróżnienie to utrzymuje się nieustannie, bowiem aktualnie w prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Wągrowcu ewidencji gruntów obszar parku oznaczony jest jako Lz - grunty zadrzewione i zakrzewione, w odróżnieniu od obszaru stacji uzdatniania wody – Bi – inne tereny zabudowane. Konsekwentnie na załączniku graficznym do Studium Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wągrowiec, obszar stacji uzdatniania wody znajduje się w granicach ochrony konserwatorskiej obiektów wpisanych do rejestru zabytków (otoczone czerwoną linią), oznaczonym jako teren ujęcia wody (kolor niebieski), jednak nie znajduje się na terenie zabytkowych parków krajobrazowych i podworskich (Z, otoczenie żółtą linią). Wyjątek stanowi działka 92/8, leżąca w obszarze ogrodzonym pod stacją uzdatniania wody, oznaczona jest symbolem Lz. Warto tutaj jednak nadmienić, że działka ta powiększyła teren stacji uzdatniania wody, po zatwierdzeniu podziału działki 92/5 na działkę 92/7 i 92/8 decyzją Wójta Gminy Wągrowiec IGP.6831.19.2018.PP z dnia 10 sierpnia 2018 r., po uzyskaniu pozytywnej opinii Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Pozwoleniem Nr 375/2018/A z dnia 1 czerwca 2018 r., po przeprowadzeniu lustracji w dniu 26 kwietnia 2018 r., Konserwator zgodził się z wnioskiem Wójta Gminy Wągrowiec o dokonanie podziału, dzieląc stanowisko, że podział i zamiana „*ma na celu uregulowanie stanu faktycznego i dokonanie zamiany na nieruchomości rzeczywiście wykorzystywane przez wnioskodawców*”. Tak więc należy uznać, że teren istniejącej stacji uzdatniania wody został objęty ochroną, nie jako założenie parkowe, ale jako istniejąca w czasie obejmowania hydrofornia. Hydrofornia ta była już wówczas dużych rozmiarów (str. 9 ewidencji ..), a nie

„niewielka” jak sugeruje przekazując Ministrowi Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu zażalenie Skarżącego Wojewódzki Konserwator Zabytków. Argument zatem o ingerencji planowanej zabudowy w teren zabytkowego parku, należy uznać za chybiony, bowiem planowana zabudowa w teren parku nie ingeruje, a ogranicza się do terenu wcześniej zagospodarowanego na ten sam cel. Ponadto zważyć należy, że planowane miejsce posadowienia zbiorników naziemnych zostało tak dobrane, by w żaden sposób nie ingerować w zamierzenia kompozycyjne parku. Zbiorniki, które miałyby stanąć na terenie istniejącego, ogrodzonego i zagospodarowanego terenu stacji uzdatniania wody w Kaliszanach planowane są w miejscu już zagospodarowanym, przy granicy z działką 91/3, leżącą poza terenem zabytku. Nadto kolorystykę zbiorników można również dobrać tak, by ich elewacja zlewała się z otoczeniem.

W toku sprawy Skarżący wskazywał, że nie jest możliwa modernizacja istniejącej stacji w granicach i gabarytach istniejącej zabudowy tj. bez możliwości posadowienia dodatkowych zbiorników naziemnych. Potrzeba realizacji inwestycji modernizacji stacji uzdatniania wody w Kaliszanach wynika z faktu, że istniejący podziemny zbiornik retencyjny jest skorodowany, a jego zdolność magazynowania wody jest zbyt niska do aktualnych potrzeb socjalno – bytowych mieszkańców oraz wielkotowarowych gospodarstw rolnych zaopatrywanych z tego ujęcia. **Podkreślenia wymaga kwestia, że nie jest możliwe do zrealizowania żadne z proponowanych przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków rozwiązanie dotyczące umieszczenia zbiorników na wodę.** Inwestycja musi zostać przeprowadzona z uwzględnieniem obecnej instalacji, a nie w oderwaniu od niej – co de facto proponuje Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Należy przy tym wskazać, że **na terenie zabytku istnieje już instalacja techniczna, zaś w niniejszym postępowaniu Skarżący chce zamienić istniejący zbiornik retencyjny (budowlę), który z racji zachodzących procesów korozyjnych może stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców, na dwa nowe zbiorniki o zdolnościach retencyjnych odpowiadających aktualnym potrzebom. Brak zgody na posadowienie nowych zbiorników jest jednoznaczny z koniecznością całkowitej likwidacji stacji uzdatniania wody w miejscowości Kaliszany.** Wobec tego podjęcie prac związanych z posadowieniem odpowiedniej instalacji technicznej tj. dwóch zbiorników naziemnych na wodę pitną o objętości 150m² każdy wraz z rurociągami technologicznymi na działkach nr ew. 92/2, 92/8, 92/9 obr.

Kaliszany gm. Wągrowiec **nie może w żaden sposób zagrozić zabytkowi, bowiem taka instalacja już istnieje.**

III

W/w Postanowieniu zarzucam naruszenie przepisów postępowania administracyjnego mających wpływ na rozstrzygnięcie sprawy – w tym naczelnych zasad postępowania administracyjnego.

Niniejsze okoliczności faktyczne dotyczą wybudowania zbiorników retencyjnych naziemnych, które służyć mają zagwarantowaniu ludności i hodowanym zwierzętom dostępu do wody pitnej. Nie jest dyskusyjnym kwestia, że mieści się to w ramach tzw. społecznego interesu. Zgodnie z Wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 grudnia 2020 r., sygn. I OSK 1936/20: *Przepis art. 7 k.p.a. nakazuje również załatwienie sprawy w sposób uwzględniający interes społeczny i słuszny interes obywateli. Nakaz ten jest możliwy do zrealizowania m.in. w sytuacji, gdy organowi administracji przysługuje tzw. uznanie administracyjne.* W rozpatrywanej sprawie mamy do czynienia z tzw. uznaniem administracyjnym, jednakże **organ pomimo tego, że Skarżący pragnie przeprowadzić inwestycję, która ma na celu zagwarantowanie mieszkańcom bezpieczeństwa w zakresie dostępu do podstawowego elementu podtrzymania funkcji życiowych tj. wody pitnej, w sposób negatywny odnosi się do planowanej inwestycji.** Nadto zgodnie z Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 stycznia 2020 r., sygn. VII SA/Wa 1353/19: *Pojęcie interesu społecznego jest pojęciem niedookreślonym, które powinno być skonkretyzowane przez organ administracji publicznej w procesie stosowania prawa proceduralnego, w szczególności zaś organ jest obowiązany wyjaśnić treść tego pojęcia w konkretnym przypadku i udowodnić, że taki interes przemawia przeciwko rozstrzygnięciu zgodnie z wnioskiem strony. Nie można bowiem powoływać się na abstrakcyjnie ujęty interes społeczny przy podejmowaniu negatywnych dla strony rozstrzygnięć procesowych bez udowodnienia i wyczerpującego uzasadnienia, na czym ten interes w konkretnym przypadku polega i dlaczego przemawia przeciwko załatwieniu sprawy proceduralnej zgodnie z wnioskiem strony.*

Podstawowa wiedza podpowiada, że dostarczenie wody pitnej stanowi interes społeczny – Skarżący nie kreuje abstrakcyjnych stanów, aby uzyskać zezwolenie organu, lecz działa w

interesie mieszkańców Gminy Wągrowiec, celem zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych. Istniejąca od 1980 roku hydrofornia (aktualnie – stacja uzdatniania wody) poprzez sieć wodociągową o długości ponad 13 kilometrów zaopatruje w wodę 128 gospodarstw domowych oraz 77 gospodarstw rolnych (560 mieszkańców oraz około 83 tysiące zwierząt) z okolicznych wsi tj: Kaliszany, Kaliszanki, Toniszewo, Kamienica i część Grylewa. **Nieuzasadnionym jest wobec tego postępowanie organu, który w sposób bezpodstawny odmawia przeprowadzenia inwestycji o znaczeniu strategicznym z punktu widzenia dostępu do wody pitnej mieszkańców.**

Nie ulega wątpliwości, że niniejsza inwestycja należy do inwestycji celu publicznego – nadto w niniejszym stanie faktycznym zważyć należy na Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 1 sierpnia 2012 r., sygn. I SA/Wa 721/12, zgodnie z którym: *Wybudowanie autostrady leży w interesie społecznym i gospodarczym kraju i stanowi istotny element układu drogowego. Jeżeli inna lokalizacja autostrady, omijająca w całości zabytek wiązałaby się z ogromnymi kosztami społecznymi, w tym wywłaszczeniem wielu mieszkańców, zbliżeniem przebiegu autostrady do obszarów zwartej zabudowy mieszkaniowej, co z kolei skutkowałoby narażeniem mieszkańców bezpośrednio sąsiadujących z autostradą na hałas, zanieczyszczenie spalinami, to wydanie przez konserwatora zabytków zgody na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku jest uzasadnione.* Należy wskazać, że **wybudowanie zbiorników naziemnych na wodę pitną leży w interesie społecznym**, co Skarżący wykazywał na etapie postępowania administracyjnego.

Podkreślenia wymaga kwestia, że główna argumentacja organów I i II instancji dotycząca wykazania, że wybudowanie instalacji służącej bezpieczeństwu mieszkańców godzić będzie w walory przyrodnicze, jest trudna do zrozumienia przez mieszkańców, którzy już dzisiaj borykają się z problemami z zapewnieniem ciągłości dostawy wody. Dostęp do wody jest tak samo ważny jak dostęp do powietrza i światła. Odmawiając uzgodnienia decyzji, de facto odmówiono mieszkańcom dostępu do podstawowych praw. Organ winien zatem wyjaśnić przesłanki swojej decyzji, a w szczególności wskazać realne i możliwe do zrealizowania alternatywne rozwiązania. Argument organu o ingerencji zbiornika w krajobraz parku, nijak ma się do faktu, że na terenie parku już istnieje instalacja tożsama. Uzasadnienie postanowienia odmawiającego uzgodnienia decyzji jest zatem irracjonalne i nielogiczne. Nadto organ II instancji wskazuje wprost, że wpisując park do rejestru zabytków istniała już instalacja techniczna.

Postępowanie uzgodnieniowe ma charakter akcesoryjny, tj. związany ze sprawą główną o wydanie decyzji administracyjnej, a jego zadaniem jest wsparcie dowodowo organu prowadzącego. W niniejszej sprawie organ w sposób nieprawidłowy ocenił zebraną dokumentację, pomijając przy tym kwestię interesu społecznego, który przemawia za realizacją inwestycji. W piśmiennictwie uznawano, że istnieje domniemanie załatwienia sprawy w sposób pozytywny dla strony. W doktrynie stwierdzono, że z punktu widzenia struktury i celów postępowania administracyjnego należy przyjąć, iż interes społeczny i słuszny interes obywateli są prawnie równorzędne, wobec czego organ administracji nie może kierować się założeniem o nadrzędności interesu społecznego nad interesem obywatela (P. Przybysz, 2.3. Interes indywidualny a interes ogółu [w:] Instytucje prawa administracyjnego, Warszawa 2020.). Wobec tego subiektywne odczucia krajobrazowe, w skład którego już wchodzi Stacja Uzdatniania Wody, nie mogą stać ponad interesem społecznym mieszkańców Gminy Wągrowiec.

Ubocznie podaję, iż forma w jakiej doręczono zaskarżane postanowienie budzi wątpliwości, bowiem została podpisana w formie elektronicznej, jednak jej doręczenie nastąpiło w postaci papierowej, z dołączonym wydrukiem weryfikacji podpisu, co wydaje się być sprzeczne z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych.

W świetle powyższych wskazań wnoszę jak w petitum.

Załączniki

- pełnomocnictwo,
- potwierdzenie uiszczenia opłaty od skargi,
- kopia postanowienia wraz z wydrukiem weryfikacji podpisu,
- wypisy z rejestru gruntów,
- wydruk ze strony: wagrowiec.e-mapa.net
- projekt zagospodarowania terenu pod zabudowę zbiorników retencyjnych
- kopia pozwolenia Nr 375/2018/A z 1 czerwca 2018 r,
- kopia decyzji IGP.6831.19.2018.PP z 10 sierpnia 2018 r.

DYREKTOR
Agnieszka Ciemachowska
mgr inż. Agnieszka Ciemachowska